

Vasemmiston valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro esityslistan asiakohtaan 4 Raahen kaupungin vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma 2025 - 2026

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja viranhaltijat sekä valtuuston kokousta seuraavat kuntalaiset

Olemme hyväksymässä tänään ensi vuoden talousarviota ja nostamme ryhmäpuheenvuorossamme esiin pari meille tärkeää huomiota.

Oman kotikaupunkimme talous ja talouden tasapainoon saattaminen ovat meitä päättäjiä yhdistäviä tavoitteita, vaikka esitetyistä keinoista olisimmekin eri mieltä.

Vasemmistoliitolle on tärkeää, että lasten ja nuorten sekä perheiden palvelut säilyvät myös vaikeassa taloudellisessa tilanteessa, ja että päätöksissämme huomioimme kaikista heikoimmassa asemassa olevat ihmisryhmät kuten vanhukset ja vammaiset. Säästöjen vaikutusarvioinnit on siis tehtävä huolellisesti, jotta lyhytnäköisien säästöjen nimissä tekisi hallaa pitkän aikavälin taloudelliselle kehitykselle. Esimerkiksi euron satsaus varhaiskasvatukseen, maksaa itsensä moninkertaisesti takaisin. Samoin tutkimusten mukaan koulutukseen, vapaaehtoistyöhön, kuntalaisten harrastamiseen, liikkumiseen ja henkilöstön työhyvinvointiin resurssointi on taloudellisesti kannattavaa, vaikka näiden yhteiskunnallisesti merkittävien sosiaalisten investointien tuotot näkyvätkin kuntataloudessa viiveellä. Toisaalta näistä leikkaamisen seurauksetkin näkyvät yleensä vasta vuosien kuluttua ihmisten pahoinvoinnin, eriarvoisuuden ja kansansairauksien aiheuttamien inhimillisten ja taloudellisten kustannusten lisääntymisen kautta.

Meille on siis tärkeää, että jokainen euro sijoitetaan mahdollisimman viisaasti kuntalaisten hyvinvointipalvelujen ja arjen sujuvuuden parhaaksi. On arvovalinta, mitkä palvelut ja investoinnit kukin katsoo tukevan kaupungin etua.

Toisena asiana haluamme nostaa esille sen, että Kuntalaisten peruspalvelujen rahoittamiseksi on meidän tietysti huolehdittava toisen asteen koulutuksesta, työllisyydestä ja mahdollistettava parhaamme mukaan uusien työpaikkojen ja yritysten syntyminen kuntaamme. Kaupunki onkin vahvasti omalta osaltaan mukana edistämässä uusia koulutusmahdollisuuksia, sekä Raahen sataman ja myös Rautaruukin eli SSAB-terästehtaan investointeja, palvelualojen merkitystä työllisyyteen ja verotuloihin unohtamatta. Myös sairaalamme tulevaisuuden näkymistä kannamme vastuuta tekemällä parhaamme palvelujen kuten yöpäivystyksen säilyttämiseksi. Tiedostamme, että kaupunkimme asukaskehityksen saaminen nousu uralle vaatii pito- ja vetovoimatekijöistä huolehtimista, joista tärkeimpinä näemme koulutus- ja työpaikkojen lisäksi turvallisen elinympäristön, monipuoliset harrastusmahdollisuudet sekä laadukkaat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut. Myönteisellä kaupunkikuvalla on myös oma merkityksensä perheille asuinpaikkaa valitessa, joten tähänkin on syytä meidän jokainen osaltamme kiinnittää huomiota. Meille päätöksenteossa tärkeitä arvoja ovat oikeudenmukaisuus, avoimuus ja kuntalaisten yhdenvertaisuus. Kaupunkia on siis kehitettävä tasapuolisesti kyltien asukkaita unohtamatta.

Talousarvio on meille esitelty, enkä lähde lukuja siitä teille enää toistelemaan. Haasteita meillä riittää, kuten olemme kuulleet, eivätkä tulevat vuodet lupaa meille ruusuista tietä. Uskomme kuitenkin, että Raaha on mahdollisuuksien teräskaupunki ja voimme osaltamme vahvistaa kaupunkimme taloutta tulevaisuusinvestointien kautta ja järkevällä talouden pidolla.

Eniten ehkä tänään tulee keskusteltamaan Olkijoen ja Jokelan koulujen kohtalo, joten meidänkin ryhmä haluaa lausua kouluista muutaman sanasen. Meidän ryhmä kannattaa koulujen säilyttämistä, mutta suhtaudumme kriittisesti esimerkiksi 40 oppilaan minimirajan asettamiseen. Entä jos jonakin vuonna koulun oppilasmäärä tipahtaa esim. 38 oppilaaseen? Lakkautetaanko koulu saman tien? Mielestämme pelkkä mekaaninen oppilasraja ei ole hyvä lähtökohta tarkastella koulun tarpeellisuutta ja lasten etua. Myös alle 40 oppilaan koulu voi olla tarpeellinen osa toimivaa palveluverkkoa, sillä kokonaisuus ja lapsen etu painavat mielestäni vaakakupissa oppilasmäärää enemmän. Ja onhan tässä kaupungissa lakkautettu kymmenen vuotta sitten yli 60 oppilaan Piehingin koulukin, joten ainakaan silloin ei oppilasmäärällä ollut suurimmalle osalle päättäjiä juurikaan merkitystä.

Kouluratkaisujen osalta meiltä puuttuu myös kokonaisselvitys pohjoisen alueen koulujen tulevaisuuden investointitarpeista ja niiden vaikutuksista ja kustannuksista. Ilman tätä selvitystä on mielestämme vaikea tehdä eri vaihtoehtojen realistista arviointia ja siten myös päätöksiä.

Ryhmämme on näillä näkymin hyväksymässä talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025 ja 2026 esitetyn mukaisena, mutta olemme myös valmiita kuulemaan muiden valtuustoryhmien mahdolliset muutosesitykset ja harkitsemaan niiden kannattamista, mikäli katsomme niillä olevan sisällöllisesti talousarviota selkeyttävä vaikutus.

Lopuksi Vasemmiston valtuustoryhmä kiittää kaikkia talousarvion laadintaan osallistuneita luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita ja toivotamme teille, samoin kuin kaikille kuntalaisille rauhaa ja hyvää joulun aikaa ja onnellista uutta vuotta 2024.

Vasemmiston valtuustoryhmän puolesta

Katja Hänninen, Raahessa 19.12.2023